

«Αθηνά»
Ευρωπαϊκό Κέντρο Ελέγχου Όπλων
www.armscontrol.info

<http://www.armscontrol.info>, Τηλ: 2105226884, 6944165341, FAX: 2105226884, 2310904794

Η Ιρανική «κρίση»¹

Μανώλης Αστρεινίδης
Διεθνολόγος Ερευνητής του Ε.Κ.Ε.Ο. «Αθηνά»
Σαλαμίνας 10, Θεσσαλονίκη 54625, email: athena@armscontrol.info

Τετάρτη 10 Μαΐου 2006

Εισαγωγή στην αμερικανο-ισραηλινή επιθετικότητα

Είναι αρκετά τρομακτικό και ανησυχητικό να βλέπει κανείς πως, μεσούσης της καταστροφικής επίθεσης και κατοχής στο Ιράκ, οι ΗΠΑ έχοντας αναμιχθεί για ακόμα μια φορά στο ειδικότερο έγκλημα, αυτό της εισβολής, να μπορούν ακόμη να κινητοποιούν τα Ην. Έθνη και τους νατοϊκούς συμμάχους τους προκειμένου να στραφούν εναντίον του Ιράν, να το τρομοκρατούν και να το απειλούν ότι αν δεν εγκαταλείψει τις πυρηνικές του δραστηριότητες θα έχει να αντιμετωπίσει αντίποινα. Αυτή η συνεργασία μεταξύ ΗΠΑ και των συμμάχων τους έγινε εφικτή παρά το γεγονός ότι η περίπτωση της ιρακινής απειλής με όπλα μαζικής καταστροφής είναι σ' αυτή τη φάση ίσως το μεγαλύτερο και αναξιόπιστο επίσημο ψέμα στην ιστορία των ΗΠΑ και ενώ ο εισβολέας σκοτώνει ακόμα σκοτώνει Ιρακινούς.

Είναι αλήθεια πως το ΝΑΤΟ και τα Ην. Έθνη έδωσαν αναδρομικά την έγκρισή τους σε κυρώσεις όπως η επίθεση και η κατοχή και έδωσαν την ουσιαστική τους υποστήριξη –με το Ψήφισμα 1546/2004 του Σ.Α, ανατρέποντας την προηγούμενη άρνηση στην εισβολή-κατοχή. Κατ' αναλογία, εάν η Γερμανία και η Ιταλία ήταν αρκετά ισχυρές, η Κοινωνία των Εθνών θα μπορούσε καθυστερημένα να εγκρίνει την ναζιστική κατοχή της Τσεχοσλοβακίας και της Πολωνίας ή την εισβολή του Μουσολίνι στην πρώτη Αβυσσηνία. Αυτό είναι μια μορφή και διαδικασία αναγνώρισης των δικαιωμάτων σε όσους διαθέτουν στρατιωτική υπεροχή να κυβερνούν σύμφωνα με το νόμο της ζούγκλας, με την επικύρωση της «διεθνούς κοινότητας».

Οι ΗΠΑ ισχυρίζονται ότι οι προσπάθειες του Ιράν να γίνει πυρηνική δύναμη θα «αποσταθεροποιούσαν» απίστευτα και θα αποτελούσαν «απειλή» για τη διεθνή ειρήνη και σταθερότητα

¹ Οι απόψεις των ερευνητών της «Αθηνάς» είναι προσωπικές και οι μελέτες-αναλύσεις τους δεν εκφράζουν απαραίτητα τις απόψεις της Διεύθυνσης του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου Όπλων.

ενώ πιθανώς οι ΗΠΑ είναι σε θέση να γνωρίζουν καλά τα πάντα σε σχέση με την ειρήνη και σταθερότητα που επήλθε με επιτυχία στο Ιράκ και αυτήν που οι ίδιες με το υπ' αριθμό 1 εταίρο τους έφεραν στην Παλαιστίνη. «Σταθερότητα» σ' αυτόν τον κόσμο σημαίνει μια διευθέτηση που εγκρίνεται από το «Νονό» έτσι ώστε οποιαδήποτε πραγματική αστάθεια να θεωρείται περίπου μεταβατική παρόλο που μπορεί να διαρκεί μεγάλο διάστημα και να περιλαμβάνει μαζικές δολοφονίες και μεγάλης έκτασης καταστροφή.

Ένα άλλο αξιοσημείωτο χαρακτηριστικό της νέας «κρίσης» είναι ότι το Ιράν απεικονίζεται με επιτυχία ως ο «κακός» που απειλεί, επί τη βάση μιας μακρινής προοπτικής να αποκτήσει τα δικά του πυρηνικά όπλα, ακόμα και αν οι ΗΠΑ και ο υπόλοιπος κόσμος στη περιοχή, το Ισραήλ, επισείουν τα ίδια όπλα και απειλούν το Ιράν με επίθεση. Εάν το Ιράν αποκτούσε πυρηνικά όπλα δεν θα τα χρησιμοποιούσε ποτέ εναντίον του Ισραήλ και των ΗΠΑ χωρίς να λάβει υπόψη του ότι θα διέπραττε εθνική αυτοκτονία ενώ οι ΗΠΑ τα έχουν χρησιμοποιήσει στο παρελθόν και θα μπορούσαν να το ξανακάνουν και σήμερα χωρίς να φοβούνται την απειλή πυρηνικών αντιποίνων. Ωστόσο αν το Ιράν αποκτούσε ένα μικρό οπλοστάσιο θα αποτελούσε μια απειλή πυρηνικής ανταποδοτικότητας με μικρές πιθανότητες απέναντι σε μια άμεση επίθεση. Έτσι στην ουσία η «απειλή» του Ιράν είναι η απειλή που θέτει η ικανότητα αυτοάμυνας. Όμως στο παρόν πολιτικό περιβάλλον, παρά τις πρόσφατες αποτυχίες τους, οι ΗΠΑ μπορούν ακόμα να «συμμορφώνουν» τη διεθνή κοινότητα σύμφωνα με την πρόφασή τους ότι το Ιράν αποτελεί κάποιου είδους πραγματική απειλή και να συνεργαστούν μαζί τους ώστε να αναχαιτίσουν αυτή την μυθική απειλή ενώ στην πραγματικότητα η διεθνής κοινότητα μ' αυτή τη συνεργασία προετοιμάζει το σκηνικό για ακόμα μια εισβολή-κατοχή.

Οι ΗΠΑ έχουν κατορθώσει να αποφύγουν την επίσημη επίκριση παρά το γεγονός ότι είναι η μοναδική χώρα που έχει κάνει χρήση πυρηνικών όπλων και μάλιστα σε αθώους πολίτες, συνεχίζουν να τα βελτιώνουν και, ακόμα πιο πρόσφατα, να έχουν προσπαθήσει να τα κάνουν μικρότερα και πιο «πρακτικά» απειλώντας παράλληλα να τα χρησιμοποιήσουν για άλλη μια φορά. Έχουν εγκαταλείψει τις δεσμεύσεις που απορρέουν από το Σύμφωνο Μη Διάδοσης Πυρηνικών Όπλων του 1970, που τους απαγόρευαν να κάνουν χρήση τέτοιων όπλων σε μη πυρηνικές χώρες. Έχουν επίσης αποτύχει παταγωδώς να τηρήσουν την υπόσχεση αυτού του Συμφώνου ότι θα προσπαθούν να εξαφανίσουν τα πυρηνικά όπλα σε ολόκληρο τον πλανήτη. Επιπλέον οι ΗΠΑ έχουν συνεργαστεί με τον υπ' αριθμό 1 σύμμαχό τους στο να επιτρέψουν και να στηρίξουν το διαρκές πυρηνικό πρόγραμμα του Ισραήλ, καθιστώντας τη μικρή αυτή χώρα της Μ. Ανατολής τη μοναδική πυρηνική δύναμη στη περιοχή. Επομένως, συνεργαζόμενη με τις ΗΠΑ στην αναχαιτίση του Ιράν και σε ένα πρόγραμμα εισαγωγής στην επιθετικότητα, η διεθνή κοινότητα παρουσιάζει την καταφανή και κραυγαλέα ύπαρξη δύο μέτρων και δύο σταθμών: **ότι μόνο οι ΗΠΑ και οι σύμμαχοι και εταίροι τους δικαιούνται να κατέχουν πυρηνικά όπλα και ότι μόνον οι χώρες-στόχοι της μονοκράτειρας υπόκεινται στο διεθνές δίκαιο και πρέπει να τηρούν τις υποσχέσεις που έχουν συμφωνήσει στις διεθνείς συνθήκες.**

Βεβαίως, το επιχείρημα δηλώνει ότι οι ΗΠΑ και το Ισραήλ είναι καλές χώρες, ότι χρειάζονται τέτοια όπλα για νόμιμη άμυνα, είναι μάλλον απίθανο να κάνουν χρήση των όπλων που διαθέτουν με ανεύθυνο τρόπο ενώ την ίδια στιγμή το Ιράν είναι κακό, υποθάλλει τρομοκράτες και δεν χρειάζεται τέτοιου είδους όπλα για νόμιμη άμυνα. Αυτό αποτελεί ένα απλό ιδεολόγημα και την απόλυτη ανοησία που αναιρείται φυσικά με μια επιπόλαιη και βιαστική ματιά στην πραγματικότητα. Όπως έχει σημειωθεί, οι καλές ΗΠΑ είναι η μόνη χώρα που έχει κάνει χρήση πυρηνικών όπλων και το έπραξε εις βάρος αμάχων πολιτών - σύμφωνα με τη μεγάλη παράδοση με την οποία ενεργούν οι Πρόεδροι των ΗΠΑ και ο Πρόεδρος Τρούμαν έκανε την ψευδή δήλωση ότι οι βόμβες που έπεσαν στο Ναγκασάκι και τη Χιροσίμα, ερρίφθησαν κατά στρατιωτικών στόχων. Όσον αφορά στην ανευθυνότητα, οι ΗΠΑ έχουν παραβιάσει την απαγόρευση του Χάρτη του ΟΗΕ για εκτός των συνόρων ένοπλες επιθέσεις, διαπράττοντας έτσι το χειρότερο έγκλημα που ο ΟΗΕ έχει ιδρυθεί για να προλάβει περισσότερες από

τρεις φορές τα τελευταία επτά χρόνια. Παράλληλα ο σύμμαχός τους, το Ισραήλ, παραβιάζει συστηματικά τις Συμβάσεις της Γενεύης ως προς τη μεταχείριση των αιχμαλώτων και έχει αγνοήσει περισσότερα από 10 επίσημες αποφάσεις του Σ.Α. του ΟΗΕ με την αμερικανική υποστήριξη.

Όσον αφορά στην υπόθαλψη της τρομοκρατίας, το Ιράν δεν κατατάσσεται στην ίδια ομάδα με τις ΗΠΑ και το Ισραήλ που έχουν άμεσα αναμειχθεί με την τρομοκρατία –χονδρεμπόριο τρομοκρατίας– καθώς και με την υποστήριξη μεμονωμένων τρομοκρατών. Το πυρηνικό χτύπημα και απειλή των ΗΠΑ είναι από μόνα τους μια μορφή τρομοκρατίας καθώς οι ΗΠΑ έχουν επανειλημμένως απειλήσει με πυρηνικό βομβαρδισμό ενώ επίσης είναι η μοναδική χώρα που έχει χρησιμοποιήσει πυρηνικά όπλα σε δύο από τις φοβερότερες τρομοκρατικές ενέργειες στην Ιστορία. Οι στρατηγικές του «σοκ και δέος» είναι σχεδιασμένες ξεκάθαρα για να προκαλούν τρόμο, στο Ιράκ όπως και στο Βιετνάμ οι ΗΠΑ κήρυξαν ειρήνη με τη χρήση τεράστιας δύναμης πυρός που τρομοκρατεί αλλά ταυτόχρονα σκοτώνει. Οι ΗΠΑ στο τέλος του πολέμου στη Σερβία το 1999 κατέληξαν να στοχεύουν αμάχους έχοντας ως σαφή αντικειμενικό σκοπό να υποτάξουν γρηγορότερα τον αντίπαλο μέσω τρομοκρατικών επιθέσεων σε βάρος του άμαχου πληθυσμού. Το Ισραήλ έχει πράξει το ίδιο, στη διαδικασία «ειρήνευσης» κατά τη μακρά περίοδο κατοχής και «απόδοσης» των εδαφών της Δυτ. Όχθης έκαναν σταθερά, άγρια χρήση ισχύος και τρομοκρατίας.

Αυτό το χονδρεμπόριο τρομοκρατίας που χρησιμοποιείται άμεσα, συμπληρώνεται με την υποστήριξη των τοπικών τρομοκρατών και των στρατών τους. Οι ισραηλινοί υποστήριζαν έναν πληρεξούσιό τους στρατό στο Λίβανο, για αρκετά χρόνια, ακριβώς όπως οι αμερικανοί υποστήριζαν τους Κόντρας της Νικαράγουας, τους Μουτζαχεντίν και τους Ταλιμπάν στο Αφγανιστάν (στη δεκαετία του '80), την UNITA στην Αγκόλα αλλά και τον UCK και UCC στη γειτονική Αλβανία. Αυτό είναι μόνο η λεπτή επιφάνεια του θέματος της υποστηριζόμενης τρομοκρατίας, στο επίπεδο της οποίας το Ιράν ποτέ δεν πρόκειται να φτάσει.

Είναι γεγονός ότι πρόκειται για ένα μεγάλο επίτευγμα του δυτικού συστήματος προπαγάνδας, αυτές οι τρομοκρατικές μορφές της τρομοκρατίας να αποτελούν πλέον τον κανόνα εφόσον δεν μπορεί να αναφερθεί κανείς σ' αυτές με τη μισητή λέξη «τρομοκρατία» και μόνον οι δράστες της να μπορούν να επιβάλλουν και να εφαρμόζουν «αντίποινα» και να εμπλέκονται σε «αντι-τρομοκρατικές» ενέργειες.

Παραλληλισμοί επί της σπουδής μεταξύ της ιρακινής και ιρανικής επιχείρησης για την διάπραξη του εγκλήματος

Μια ομοιότητα ως προς τη σπουδή μεταξύ της ιρακινής και ιρανικής επιχείρησης προς την κατεύθυνση της στρατιωτικής επίθεσης αποτελεί η διόγκωση της απειλής και η σταθερή εστίαση επί της αποκαλούμενης απειλής. Ακόμα και αν το Ιράν διέθετε πυρηνικά όπλα, είναι σίγουρο ότι κάτι τέτοιο θα απειλούσε την διεθνή ειρήνη και θα προκαλούσε αστάθεια ή μήπως θα μείωνε την απειλή κατά της ίδιας της χώρας από την δύναμη εκείνη που διακηρύσσει το δικαίωμα στον προληπτικό πόλεμο και για τον σύμμαχό της, το Ισραήλ; Τα κύρια ΜΜΕ αρνούνται κατηγορηματικά να συζητήσουν αυτό το ουσιώδες θέμα, σχεδόν θεωρώντας δεδομένο ότι η απόκτηση από το Ιράν πυρηνικών όπλων θα ήταν κάτι ιδιαίτερα κακό και σαν καλοί προπαγανδιστές εστιάζουν μόνο στις καθημερινές καταγγελίες για την απειλή που θέτει το Ιράν όπως και στις αποκαλούμενες παράνομες και απειλητικές κινήσεις του Ιράν προς την απόκτηση τέτοιων όπλων. Από τη στιγμή που η αμερικανική κυβέρνηση είπε ότι οι δραστηριότητες του Ιράν θέτουν μια άμεση τρομερή απειλή αρκούσε για να σηκώσουν τη «σημαία του πολέμου» για ακόμα μια φορά. Τα αμερικανικά ΜΜΕ που μέχρι σήμερα έχουν «καεί» πολύ άσχημα από τη βιασύνη που περιέβαλε την επιχείρηση κατά του Ιράκ –κάποια απ' αυτά εξέφρασαν την δημόσια συγγνώμη τους για την ευπιστία που είχαν δείξει- δεν δίστασαν ούτε στιγμή να κινηθούν με απaráλλακτη ευπιστία και να παίξουν ξανά τον προπαγανδιστικό τους ρόλο όσον αφορά στην τρομερή ιρανική απειλή.

Πόσο «καθαρές» είναι οι ΗΠΑ σ' αυτή την υπόθεση; Με άλλα λόγια, πόσο οι ΗΠΑ έχουν τηρήσει την υποχρέωση που απορρέει από το Σύμφωνο Μη Διάδοσης Πυρηνικών Όπλων να μην απειλούν ή να μην κάνουν χρήση πυρηνικών όπλων κατά κρατών που έχουν συμφωνήσει να παραιτηθούν από τα πυρηνικά όπλα και ακόμα να «επιδιώξουν διαπραγματεύσεις με καλή πίστη για δραστικά μέτρα σχετικά με τον τερματισμό της εξοπλιστικής κούρσας και με τον πυρηνικό αφοπλισμό»; (Άρθρο VI)

Η απάντηση είναι σαφώς αρνητική και αυτές οι αποτυχίες των ΗΠΑ δηλώνουν επίσης ότι θα μπορούσε να δημιουργηθεί μ' αυτό τον τρόπο μια λογική περίπτωση «μη συμμόρφωσης» προς το Σύμφωνο Μη Διάδοσης Πυρηνικών όπλων η οποία θα μπορούσε στη συνέχεια να αποβεί ένας πολύ σοβαρότερος και ευρύτερος κίνδυνος για την παγκόσμια ασφάλεια απ' ό,τι η συμπεριφορά του Ιράν. Σε τελική ανάλυση, το Ιράν δεν διαθέτει ούτε ένα πυρηνικό όπλο και σύμφωνα με το Σύμφωνο Μη Διάδοσης έχει το δικαίωμα να αναπτύξει πυρηνική δυνατότητα για ειρηνικούς σκοπούς (Άρθρο IV), οι ΗΠΑ διαθέτουν χιλιάδες τέτοια όπλα και θέτουν μια πραγματική απειλή αν τα χρησιμοποιήσουν ενώ παραβιάζουν ωμά και κατάφωρα την συμφωνία τους να εργασθούν προς τη κατεύθυνση της μείωσης των υπάρχοντων οπλικών αποθεμάτων. Επιπλέον, η χώρα που δεν διαθέτει ούτε ένα τέτοιο όπλο βρίσκεται σε στενή πολιορκία για δήθεν παραβίαση του ΣΜΔ ενώ η χώρα εκείνη που ανοιχτά παραβιάζει τις υποχρεώσεις της προς το ΣΜΔ, να εργασθεί προς ένα πυρηνικό αφοπλισμό είναι που ηγείται της πολιορκίας με τη συνεργασία βεβαίως της διεθνούς κοινότητας και του ΟΗΕ.

Μήπως οι ΗΠΑ και το Ισραήλ αποτελούν μεγαλύτερη απειλή για το Ιράν απ' ό,τι το Ιράν γι' αυτές τις χώρες; Μήπως το Ιράν δεν έχει το δικαίωμα να αμυνθεί από τέτοιες απειλές; Αυτά τα θέματα είναι εκτός ατζέντας για το σύστημα της προπαγάνδας εφόσον **το Ιράν αναμφίβολα δεν έχει τέτοιο δικαίωμα**. Αυτή η πολιτική των δύο μέτρων και δύο σταθμών είναι κάτι άκομψο για να συζητηθεί ανοικτά.

Το Ισραήλ έχει αναπτύξει και κατασκευάσει πυρηνικά όπλα και απείλησε να τα χρησιμοποιήσει και να επιτεθεί στο Ιράκ εάν το τελευταίο έδινε δείγματα ότι εργαζόταν προς τη κατεύθυνση της ανάπτυξης τέτοιων όπλων. Είναι λοιπόν λογικό, το Ισραήλ να είναι ελεύθερο να ενεργεί κατ' αυτόν τον τρόπο, να δημιουργεί και να διατηρεί μια τέτοια ανισορροπία δυνάμεων στην περιοχή της Μ. Ανατολής και να αρνείται να υπογράψει το ΣΜΔ ενώ το Ιράν, που υπέγραψε το Σύμφωνο και παράλληλα επέτρεψε συχνές και ενδελεχείς επιθεωρήσεις πρέπει να είναι στο μάτι του κυκλώνα και να παρουσιάζεται ως ανέντιμο κράτος το οποίο δήθεν παρακώλυε την ομαλή διενέργεια των επιθεωρήσεων; Και αυτό είναι ένα θέμα που δεν συζητείται δημόσια επειδή εκφράζει τεράστια προκατάληψη ενώ η πολιτική των δυο μέτρων-δύο σταθμών οφείλει να υπονοείται.

Όπως και στην περίπτωση του Ιράκ, οι σύμμαχοι στο ΝΑΤΟ και ο ΟΗΕ έχουν και πάλι επιλέξει να διευκολύνουν το «Νονό» έτσι ώστε αντί να απορρίψουν την ωμή πολιτική των δύο μέτρων-δύο σταθμών που επιβάλλεται από μια μόνη κυβέρνηση, γνωστή για τις αδικίες της, αγωνίζονται να πιέσουν το Ιράν να συμφωνήσει στη παραίτησή του από την πυρηνική ανεξαρτησία του, ακόμα και για ειρηνική χρήση της πυρηνικής ενέργειας, που οι ίδιες οι ΗΠΑ ενθάρρυναν το Ιράν να αποκτήσει όταν ο απολυταρχικός υποτελής τους, ο Σάχη, ήταν στην εξουσία. Αυτή η μεθόδευση έκανε το Ιράν να εμφανίζεται σήμερα ως ο «κακός» που αποτελεί σοβαρή απειλή και όπως με την μεθόδευση στο Ιράκ, στήνουν το ηθικό υπόβαθρο για την αμερικανική αλλά και ισραηλινή επιθετικότητα.

Ο μηχανισμός της διαδικασίας που προηγείται της επίθεσης στο Ιράν είναι σε πολλά σημεία και τρόπους όμοιος με αυτόν που χρησιμοποιήθηκε στην βεβιασμένη εισβολή κατά του Ιράκ: περίπου την ίδια περίοδο που οι ΗΠΑ κατέλαβαν το Ιράκ, η ΔΥΑΕ άρχισε να ασκεί πίεση στο Ιράν να τηρεί τις συμφωνίες καθώς και να υπογράψει το Πρόσθετο Πρωτόκολλο του ΣΜΔ (το οποίο και υπέγραψε το 2003). Το αποτέλεσμα ήταν μια ατελείωτη σειρά εκτιμήσεων της ΔΥΑΕ σχετικά με τη συμμόρφωση του Ιράν προς τις υποχρεώσεις του ΣΜΔ σε συνδυασμό με έναν επίμονο επαναπροσδιορισμό των «σημαντικών θεμάτων» από την ΔΥΑΕ. Αυτή η διαδικασία εργάζεται προς τη δημιουργία ενός θεσμικού

μηχανισμού, ο οποίος από τη στιγμή που ενεργοποιείται, όπως και στη περίπτωση του Ιράκ, καθιστά αδύνατο για το κατηγορούμενο κράτος να μπορέσει να διαλύσει τις υποψίες που έχουν δημιουργηθεί σχετικά με το εξοπλιστικό του πρόγραμμα. Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτός ο θεσμικός μηχανισμός ενεργοποιείται προκειμένου να εστιάσει σ' έναν στόχο της επιλογής του «Νονού» και ποτέ στο «Νονό» ή στον πιστό εταίρο του, το Ισραήλ, -αν και ο «Νονός» παραβιάζει κατάφωρα το ΣΜΔ ενώ Ισραήλ αρνείται να θέσει εαυτό υπ' αυτό το Σύμφωνο.

Το κύριο «σημαντικό θέμα» για τη ΔΥΑΕ προς το παρόν όπως η Ουάσιγκτον και οι τρεις της Ε.Ε. (Βρετανία, Γαλλία, Γερμανία) κατόρθωσαν να το παρουσιάσουν ως το «τέρας» για το Ψήφισμα της 24^{ης} του περασμένου Σεπτεμβρίου, έχει προκαλέσει την απροθυμία του Ιράν να παραχωρήσει το δικαίωμα που του παρέχεται από το ΣΜΔ να ασχοληθεί με την παραγωγή καυσίμων από πυρηνική ενέργεια. Το Νοέμβριο του 2004 στη Συμφωνία του Παρισιού με τους τρεις της Ε.Ε, το Ιράν είχε συμφωνήσει «να παρατείνει τη διακοπή της πυρηνικής ενέργειας περιλαμβάνοντας τις δραστηριότητες επαν-επεξεργασίας και του εμπλουτισμού» ενώ κέρδισε την αναγνώριση των τριών της Ε.Ε. ότι «αυτή η διακοπή αποτελεί ένα εκούσιο μέτρο οικοδόμησης εμπιστοσύνης και όχι μια νομική υποχρέωση» (INFRCIRC/637). Στις αρχές του περυσινού Αυγούστου το Ιράν γνωστοποίησε στη ΔΥΑΕ ότι θα έθετε σε λειτουργία ξανά τη μονάδα μετατροπής ουρανίου στο Ισφαχάν και επομένως τερμάτιζε την εκούσια διακοπή των δραστηριοτήτων αυτής της μονάδας εμπλουτισμού ουρανίου. Έτσι η «διεθνής κοινότητα» ξεσηκώθηκε κατά του Ιράν επειδή το τελευταίο σταμάτησε να αποκηρύσσει πλέον εκουσίως την ενασχόλησή του με την παραγωγή καυσίμων από πυρηνική ενέργεια, έχοντας επιλέξει αντίθετα να ξεκινήσει ξανά τη λειτουργία των μηχανών του. Για να είμαστε απόλυτα σαφείς: κανείς από τη ΔΥΑΕ δεν έχει βρει ότι το Ιράν παραβιάζει τις υποχρεώσεις του ΣΜΔ. Μάλλον το Ιράν βρίσκεται κατηγορούμενο επειδή δεν παραιτήθηκε του δικαιώματός του να ασχοληθεί με δραστηριότητες που κατά το ίδιο το Σύμφωνο Μη Διάδοσης είναι απόλυτα θεμιτές. Η εμφάνιση της «κρίσης» κατασκευάστηκε ακριβώς πάνω σ' αυτό το μοτίβο. Η απόφαση της ΔΥΑΕ της 24^{ης} Σεπτεμβρίου 2005 δεν κατηγορεί το Ιράν για παραβιάσεις καμιάς απολύτως υποχρέωσης. Αντίθετα δηλώνει αγανάκτηση για την απροθυμία του Ιράν να διατηρήσει την εκούσια διακοπή λειτουργίας της μονάδας μετατροπής ουρανίου στο Ισφαχάν, δηλαδή την απόφαση του Ιράν να κάνει κάτι για το οποίο έχει κάθε δικαίωμα σύμφωνα με το ΣΜΔ. Αυτή η απόφαση χρησιμοποιεί ακόμα τη φράση «που επιφέρει την έλλειψη εμπιστοσύνης ως προς το ότι το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν είναι αποκλειστικά για ειρηνικούς σκοπούς...»(Μέρος 2), μια πιστή και ακριβής απόδοση της εκτίμησης του Αμερικανού Υπουργού Άμυνας όταν αναφερόταν στις αποκαλούμενες οπλικές δυνατότητες του Ιράκ ότι «η απουσία αποδείξεων δεν αποδεικνύει ότι δεν υπάρχουν». Με το «Νονό» να απειλεί με νέα επίθεση και την διεθνή κοινότητα αλλά και τον ΟΗΕ να κρατούν μια ενδοτική στάση για να ικανοποιήσουν τις ΗΠΑ, όπως και στο Ιράκ, θα είναι δύσκολο για το Ιράν να αποκαταστήσει την πίστη στους αντικειμενικούς σκοπούς τους και να προλάβει ένα νέο γύρο υπέρτατου εγκλήματος.

Όπως και στη περίπτωση του Ιράκ, είναι πολύ σπάνιο για τα κύρια ΜΜΕ να υπονοήσουν οποιοδήποτε αμερικανικό κίνητρο πλην των όσων διακηρύσσει η κυβέρνηση Μπους (προβληματισμός για τις παραβιάσεις του ΣΜΔ, απατηλές ενέργειες του Ιράν, πιθανή αποσταθεροποίηση και πυρηνικός εξοπλισμός των τρομοκρατών από πλευράς Ιράν). Μήπως η αμερικανική ανησυχία και προβληματισμός έγκειται στο ότι υπάρχει μια ανεξάρτητη ακόμη πετρελαϊκή δύναμη στη Μ. Ανατολή που έχει πέραν όλων προτείνει την οργάνωση μιας εναλλακτικής αγοράς πετρελαίου που να βασίζεται στο Ευρώ; Θα μπορούσε να είναι απλά η συνέχιση της επίδειξης ισχύος εκ μέρους ενός επεκτατικού κράτους που βρίσκεται εκτός ελέγχου και απειλεί με συνεχή πόλεμο και διαρκή επιθετικότητα; Θα μπορούσε ίσως να είναι μια εξυπηρέτηση στο κράτος του Ισραήλ που με χαρά θα έβλεπε τη συντριβή του τελευταίου εναπομείναντα αντιπάλου στη περιοχή; Και αυτές οι πιθανότητες βρίσκονται εκτός ατζέντας για τα κύρια ΜΜΕ που παραμένουν υποτελή στην κρατική πολιτική.

Συμπέρασμα

Τα αποθέματα των πυρηνικών όπλων που διαθέτουν οι ΗΠΑ είναι ικανά να αναχαιτίσουν χονδρικά μια στις δύο πυρηνικές κεφαλές των παγκοσμίων αποθεμάτων και οι ΗΠΑ διαθέτουν πολύ εξελιγμένα και διαφορετικά συστήματα εκτόξευσης των όπλων τους προς κάθε γωνιά του πλανήτη ανά πάσα στιγμή. Ακόμα και αν θεωρήσει κανείς ως δεδομένη την υπόσχεση της παρούσας αμερικανικής κυβέρνησης να μειώσει τα πυρηνικά αποθέματα σε 6000 κεφαλές μέχρι το 2012, με ακριβείς επιχειρησιακούς όρους, οι ΗΠΑ θα παραμένουν η ασυναγώνιστη παγκόσμια πυρηνική δύναμη. Όσο για το Ισραήλ, εκτιμάται ότι διαθέτει στη κατοχή του περίπου 200 πυρηνικές κεφαλές, έχοντας πραγματοποιήσει το πρώτο πυρηνικό εγχείρημα το 1967. Αλλά παρόλο που είναι η μοναδική πυρηνική δύναμη στην ευρύτερη Μ. Ανατολή, το Ισραήλ αποτελεί και το μόνο κράτος στη περιοχή που δεν έχει προσχωρήσει στο Σύμφωνο Μη Διάδοσης Πυρηνικών Όπλων ή σε κάποια από τις πολλαπλές συμφωνίες που επιβάλλουν κάποιο όριο ασφαλείας, στις οποίες ωστόσο έχει παγιδευτεί το Ιράν. Το Ισραήλ μέχρι σήμερα δεν έχει επιτρέψει τη παραμικρή επιθεώρηση όπλων στο έδαφός του. Καλυμμένο πίσω από την Ουάσιγκτον δεν έχει γίνει ποτέ στόχος των ανησυχιών της διεθνούς κοινότητας και χωρίς ποτέ να διογκωθεί η υποψία μιας απειλής από τα ΜΜΕ ούτε και να δαιμονοποιηθεί ποτέ πολιτικά, όπως συνήθως γίνεται. Σαφώς η πολιτική των ΗΠΑ και του Ισραήλ ως προς τα πυρηνικά όπλα, η μανία τους να διαθέτουν στρατιωτική υπεροχή με μεγαλύτερο στρατό και με επιθετικούς πολέμους και διπλωματία, οι πολιτικές τους για επίδειξη ισχύος και «απελευθέρωση εδαφών» είναι από μόνες τους αποσταθεροποιητικές και αποτελούν παράγοντες παραμόρφωσης εντός της Μ. Ανατολής καθώς υπόσχονται μια σταθερή πορεία των βίαιων συγκρούσεων στα επόμενα χρόνια.

Η αμερικανική εκμετάλλευση και κατάχρηση του καθεστώτος του Ιράν ως συμβαλλόμενου μέρους στο ΣΜΔ και επομένως η επιβολή ορίων ασφαλείας που απορρέει από το ΣΜΔ καθώς και η διαδικασία επιθεωρήσεων της ΔΥΑΕ, η παρεμπόδιση του Ιράν από το πυρηνικό του πρόγραμμα τα τελευταία 3-4 χρόνια και η συνεχιζόμενες αμερικανο-ισραηλινές απειλές για επίθεση στο Ιράν αποτελούν μέρος μιας ευρύτερης προσπάθειας για επίδειξη ισχύος. Με αυτά τα δεδομένα, είναι γελοίο να περιγράψουμε τις ιρανικές πολιτικές σχετικά με την πυρηνική ενέργεια ως απειλή για τη « διεθνή ειρήνη και ασφάλεια», όπως τη θεωρούν οι ΗΠΑ και ο ευρωπαϊκός άξονας Λονδίνου-Παρισιού-Βερολίνου. Το Ιράν είναι το επόμενο υποψήφιο θύμα και το οποίο δέχεται απειλές και πιέσεις να σταματήσει τη λήψη μέτρων που θα ενίσχυαν την άμυνά του. Σύμφωνα με το ΣΜΔ, το Ιράν δεν μπορεί νομικά να αναπτύξει πυρηνικά όπλα για το σκοπό αυτό, ωστόσο οποιοδήποτε μικρό αριθμό τέτοιων όπλων και να αποκτούσε δεν θα αποτελούσε απειλή για κανέναν στην επόμενη δεκαετία και πλέον. Όμως το Ιράν είναι άλλο ένα κέντρο ισχύος στη Μ. Ανατολή, όπως ήταν και το Ιράκ, η απρόσκοπτη λοιπόν πορεία του προς την ανάπτυξη και ευημερία εκτός του ελέγχου των ΗΠΑ-Ισραήλ αντιβαίνει στα σχέδια τους για επίδειξη ισχύος. Η πυρηνική απειλή που παρουσιάζει σήμερα το Ιράν είναι παράλληλη με την απειλή όπλων μαζικής καταστροφής του Ιράκ – μια συγκεκαλυμμένη δικαιολογία για επίθεση και κατάληψη.

Εάν τα Ην. Έθνη και η διεθνής κοινότητα διακατέχονταν από αίσθημα δικαιοσύνης αντί ισχύος και ήταν σε θέση να υιοθετήσουν μέτρα για να αποτρέψουν κάθε απειλή για την ειρήνη και την ασφάλεια τότε δεν θα απειλούσαν το Ιράν με αναφορές στο Σ.Α. για ένα πυρηνικό πρόγραμμα που δεν είναι ούτε παράνομο ούτε εμφανώς εξυπηρετεί κάποιον άλλον πλην ειρηνικών σκοπών. Αντίθετα, θα επιτίθονταν στις ΗΠΑ και στο Ισραήλ και θα τους πίεζαν να εγκαταλείψουν την απειλητική στάση κατά του Ιράν και να αρχίσουν να ενεργούν σύμφωνα με το γράμμα και το πνεύμα του Συμφώνου Μη Διάδοσης Πυρηνικών Όπλων – τις μεν ΗΠΑ να εργασθούν προς τη κατεύθυνση πυρηνικού αφοπλισμού το δε Ισραήλ να προσχωρήσει στο ΣΜΔ. Ανεξάρτητα από το αν κανείς μιλά για οiwονούς επίθεσης στο Ιράν σήμερα, οι προτεραιότητες του ΟΗΕ και της διεθνούς κοινότητας έχουν απλά εσφαλμένη κατεύθυνση εφόσον έρχονται σε θεμελιώδη αντίθεση με την ουσία της ειρήνης και της ασφάλειας. Επιπλέον, έχουν οδηγηθεί

σε αυτή την επικίνδυνη φάση πάνω από όλα για έναν μοναδικό λόγο: τη «κατάληψη» των αποφασιστικών πολυμερών οργανισμών από τις Μεγάλες Δυνάμεις που έχουν δεσμευτεί να τους εκμεταλλευτούν για επιθετικούς σκοπούς.

Όσον αφορά στα πυρηνικά όπλα, ο μόνος ασφαλής και λογικός μακροπρόθεσμος σκοπός είναι η καταστροφή τους και η εκχώρηση από κάθε κράτος στη διοίκηση μιας γνήσιας διεθνούς υπηρεσίας του δικαιώματος να διασφαλίζει ότι η πυρηνική ενέργεια συμβάλλει στην «ειρήνη, υγεία και ευημερία σε ολόκληρο τον κόσμο», σύμφωνα με τα λόγια του Ιδρυτικού Καταστατικού της ΔΥΑΕ το 1956. Με μια λογική ιεράρχηση προβλημάτων, ο κίνδυνος για ανάπτυξη πυρηνικών όπλων από τα μη-έχοντα κράτη είναι ελάσσονος σημασίας θέμα, αντίθετα η κατοχή πυρηνικών όπλων από τα έχοντα κράτη παραμένει ένα κυρίαρχο θέμα μείζονος σημασίας. Για την ΔΥΑΕ ή οποιονδήποτε άλλον πολυμερή οργανισμό το να αρχίσει να χειρίζεται τα θέματά του σύμφωνα με νέα, διαφορετική ιεράρχηση φυσικά είναι δείγμα του πόσο πολιτικοποιημένος και εσφαλμένα χειραγωγημένος υπήρξε. Αλλά δεν διαφαίνεται κάποιος σοβαρός λόγος για να περιμένουμε τα μη έχοντα κράτη να επιδιώξουν την απόκτηση πυρηνικών όπλων, δεδομένου ότι στο διεθνές πολιτικό σκηνικό, τα έχοντα ταυτόχρονα απειλούν τα μη έχοντα ενώ τα τελευταία αρνούνται πεισματικά να αφοπλιστούν. Είναι η συμπεριφορά των εχόντων πυρηνικά όπλα κρατών που αποσταθεροποιεί και απειλεί την διεθνή ειρήνη και σταθερότητα, ακόμα και την επιβίωση. Για την δημιουργία ενός πιο ειρηνικού κόσμου, ελεύθερου από το νόμο της βίας, πρέπει πρώτα απ' όλα τα έχοντα πυρηνικά όπλα κράτη να αναχαιτισθούν και να περιοριστούν.